

KARMA DOOR ALLE SFEREN

10 januari 1958

Goedenavond vrienden.

Aan het begin van deze bijeenkomst wil ik u natuurlijk er allereerst op wijzen, dat wij niet alwetend of onfeilbaar zijn. Niet dat ik meen, dat u deze eigenschappen toch aan ons toe zult schrijven, maar ik vind het altijd prettig, wanneer dergelijke dingen toch nog even worden geconstateerd. De volgende week is er geen gelegenheid tot vragenstellen, de daaropvolgende bijeenkomst is er wel weer gelegenheid tot het algemeen stellen van vragen.

Mijn onderwerp voor vandaag is: KARMA DOOR ALLE SFEREN.

De leer van karma, ofwel, oorzaak en gevolg doorgevoerd over verschillende levens, betreft zich zeker niet alleen op de wereld. Het betreft evenzeer de sferen waarin je na een overgang kunt vertoeven. Zij is als zodanig te beschouwen als één lijn die ontstaan en voleinding verbindt. Op aarde heeft men hierbij heel vaak getracht om redelijke omschrijvingen te vinden. Men beseft flauw, dat oorzaak en gevolg inderdaad optreedt. Men kent de grote leer van het rad, etc. etc.

Dit neemt niet weg, dat men m.i. op aarde één punt wel heel sterk buiten beschouwing laat, n.l. de mogelijkheid om op aarde het geestelijk lot en in de geest het stoffelijk lot te veranderen bij een noodzaak tot een nieuwe incarnatie. Per slot van rekening, u werkt en leeft op aarde. Gelijktijdig bestaat u, zij het grotendeels onbewust, al in geestelijke sferen. Op het ogenblik, dat uw bewustzijn daar de overhand krijgt, zult u daar dus een volledige voortzetting vinden van uw stoffelijk bestaan. Dit behelst hoofdzakelijk de sfeer, de toestand, de eigen driften, het eigen weten. De wereld zelf mag ietwat verschillend zijn, maar het neemt niet weg, dat u uzelf blijft en ook in deze andere werelden, hoe hoog of Licht zij misschien zijn, voor uzelf de taak zult vinden, die u in staat stelt u te bevrijden van veel gevolgen, die u op aarde al veroorzaakt had.

Het zou onlogisch zijn om aan te nemen, dat je, op aarde teruggekomen, nogmaals de tol zou moeten betalen voor hetgeen je hebt ingezien, wat je reeds hebt verbeterd. Daarom wil ik hier allereerst de werking van karma een ogenblik met u onder de loep nemen om u daarna te tonen, hoe dit zich kan voltrekken in verschillende sferen of werelden en in welk verband dit staat tot de voleinding.

Oorzaak en gevolg zijn in feite te vertalen als al wat uzelf volbrengt, voortvloeit uit omstandigheden, die van te voren al bestonden en brengt met zich ontwikkelingen mede, die het noodzakelijk gevolg ervan zijn. Op deze wijze ontstaat een keten van complexe gebeurtenissen, waarin het eigen "Ik" voortdurend zijn verleden herbeleefd onder nieuwe condities. Wanneer u in het verleden hebt leren lezen, u raakt deze kennis kwijt en u komt daarna weerom in de gelegenheid ditzelfde te leren, (dan) zult u het sneller leren. U zult ongetwijfeld daardoor een grotere bevrediging erin vinden en daardoor ook op het gebied van de letteren verder kunnen komen. Op gelijke wijze zal hetgeen, wat u in een vroeger leven hebt volbracht ten goede zich weerkaatsen in volgende bestaanswaarden, maar (ook) hetgeen u ten kwade hebt gedaan. Wanneer u (in het) verleden schulden hebt gemaakt en u hebt ze niet betaald, dan komt het ogenblik, dat de deurwaarder er staat en - om te spreken met een al vergane radiofiguur - u toefluistert "even afrekenen".

Dit probleem, oorzaak en gevolg, wordt in feite veroorzaakt door het feit, dat de mens op de wereld niet alleen staat. Wanneer je voor jezelf zou leven in een onbezielde wereld zou het mogelijk zijn, door eenvoudig je te verplaatsen op een ander onbezield gebied, de oorzaaklijn, die je hebt gevolgd, te verlaten en daarvoor een nieuwe andere wereld, zonder relatie met de voorgaande, te betreden. Het is echter niet mogelijk, omdat alles bezield en één geheel is. Wanneer wij in een groot samengesteld mozaïek één steentje verplaatsen en wij willen toch de volledigheid handhaven, dan zullen wij ook andere steentjes moeten verplaatsen, waardoor weer een gesloten beeld ontstaat.

Op dezelfde wijze is het nu met oorzaak en gevolg. Er bestaat één grote Wet, die het hele Al regeert. Deze wet drukken wij op aarde meestal uit door te zeggen: naastenliefde is in feite de vereenzelviging van het "Ik" met het totaal zijnde, waardoor het Goddelijke uit het zijnde binnen het "Ik" gerealiseerd wordt. De consequentie hiervan is, dat al wat in het Al gebeuren zal, of kan,

binnen ons zijn terugslag vindt. Omgekeerd zal alles wat wij doen de wereld rond ons beïnvloeden en ook daarin zijn terugslag hebben, die uiteindelijk dus weer op ons weerkaatst. Wanneer ik handel, dan volbreng ik iets, wat buiten mij liggende waarden beïnvloedt. Of mijn beeld van die buitenwereld juist is of niet, doet niets ter zake. Ik heb een handeling gesteld, die onjuist was en hierdoor heb ik een onevenwichtigheid veroorzaakt in die wereld buiten mij, ook al lijkt zij in mijn ogen volmaakt en goed. Het resultaat is, dat deze wereld, haar evenwicht herstellende, mij in een toestand zal verplaatsen, waarin ik als het ware redress moet geven, (een) herstel moet volbrengen voor wat ik t.o.v. dit totale evenwicht misdaan heb. Waarom deze Wet bestaat, is moeilijk te zeggen. Ik kan ten hoogste hier uiting geven aan mijn geloof, dat de Schepper dit heeft gedaan, opdat de schepselen, ondanks de vrijheid van beleven die noodzakelijk is voor een waar bewustzijn, toch konden komen tot een volledig erkennen en aanvaarden van Zijn bestaan en Zijn Wezen.

Indien oorzaak en gevolg op deze wijze ons voortdurend beïnvloeden, dan moeten wij nog verder gaan. Wanneer ik een handeling stel, dan gaan er gedachten aan vooraf. Gedachten echter reiken uit boven de stoffelijke wereld, beroeren anderen gebieden. Deze gedachten, die in andere werelden concrete waarden zijn, zullen daar een verstoring van evenwicht en ook het noodzakelijke herstel (ervan) betekenen. Als zodanig mag worden gesteld, dat "oorzaak en gevolg" alle sferen beroert, die uit een van de bewuste fasen van het leven betreden kan worden, of is geworden. Het gaat hier niet om één wereld, maar om vele werelden, waarin steeds van elke handeling, van elke gedachte een weerkaatsing optreedt, die onze eigen verhouding tot die wereld wijzigt en in die wereld een dwang scheidt, die ons in een zekere richting dringt.

Nu is het met oorzaak en gevolg zo, dat je een hele reeks van gevolgen altijd weer moet ondergaan. Je moet niet denken, dat je maar één richting hebt, waarin je gedreven wordt. Integendeel. Er zijn vaak vele tegenstrijdige invloeden - door onszelf geschapen, die ons in een bepaalde richting willen dwingen. De uiteindelijke richting, waarin wij ons bewegen, is als het ware de resultante van de verschillende krachten. Hier komt een kracht, die zou me zo willen drukken, dáár komt een kracht, die mij zo zou willen drukken. Hier heb ik goed gedaan, daar heb ik dwaas gedaan. Die twee krachten komen hier. Dan zal ik niet geheel ten goede en niet geheel ten kwade gaan, maar rechtuit. Want op dit punt is de stuwung zo, dat zij wordt omgezet in deze richting.

Het feit, dat die invloeden complex zijn, houdt ook in, dat karma nooit een volledig rechtvaardig bestraffen van het kwaad kan inhouden volgens menselijk denken. Evenmin houdt het in een rechtvaardiging van het goede, évenzeer volgens menselijk denken. In feite wordt er slechts één ding door bevorderd: harmonie met de Oneindigheid, een steeds groter contact met het heelal. Zo zullen wij ons dus bewegen in een bepaalde richting. Deze kan gedurende een leven je leed en zorgen brengen. Men zegt dan: "Dat is je karma". Zo kun je dan gemakkelijk de schuld geven aan dingen in het verleden, die onherstelbaar zijn. Of wanneer het je goed gaat, zeggen zij: "Die heeft geluk". Dat is precies dezelfde invloed. Wanneer het ten gunste is, dan wil je het graag aan jezelf, of aan de goedertierende Goden toeschrijven. Resultaat? Het aardse leven kent dringende, maar niet dwingende invloeden, waarbij dus de totale ontwikkeling van het leven wel degelijk mede wordt bepaald door invloeden, uit het verleden, hetzij tijdens een geestelijk of stoffelijk bestaan veroorzaakt.

Stel nu, dat ik bv. ten goede heb gestreefd, maar door misvattingen zeer veel heb gedaan, wat niet harmonisch is met het heelal. Dan kan ik niet - volgens mijn bewustzijn - in een duistere sfeer komen, want mijn streven ten goede heeft een aanvaarding van bepaalde Krachten en waarden met zich gebracht. Of u die God hebt genoemd, of alleen maar gerechtigheid; of ik dit nu heb genoemd mijn menselijke taak, of datgene wat God van ons verlangt, maakt niets uit.

Ik leef dus in een Lichte Wereld, maar in die Lichte Wereld worden mij de gevolgen van veel daden duidelijk, omdat zij hier als gedachtenbeeld voor mij bestaan.

Voorbeeld, u hebt een ander willen helpen. Daarom hebt u die ander een som geld gegeven. Deze heeft daarmee ongelukken veroorzaakt en is uiteindelijk tot zelfmoord gekomen. Nu hebt u in feite iets gedaan, wat niet goed was. U hebt n.l. door medelijden u laten bewegen en hebt niet uw medegevoel weten te beperken tot een verantwoord steunen. Je moet leren om dit te corrigeren. Wat wordt nu de toestand? Er is een band tussen degene, waaraan u dat geld geleend hebt.

U gaat over en komt in een Lichte Sfeer, maar voor u zal te allen tijde duidelijk kenbaar zijn degene, die (u) door zichzelf in het duister heeft gestort. U zult niet in staat zijn het Licht volkomen te genieten, indien u die ander niet helpt. Zo vloeit a.h.w. uit uw bestaan in deze Lichte

Sfeer voort de taak om de ander tot het Licht te brengen. Nu kan dat mislukken. Dan wordt u in een situatie verplaatst, waar u heel veel moeilijkheden zult hebben, juist over het uitlenen van gelden en dergelijke. Je zou bv. kunnen reïncarneren als bankdirecteur, of zoiets. Mag ik even waarschuwen, degenen, die bankdirecteur willen worden, zou ik een andere weg aanraden.

Dan heb je dus voortdurend diezelfde beslissing te nemen, totdat je weet, wanneer zo een beslissing juist en wanneer ze onjuist is. Wanneer je iemand iets kan lenen of geven zonder gevaar wanneer dit niet gerechtvaardigd is. Zal je echter in staat zijn geweest die ander op te heffen tot je eigen peil, dan heb je daarmee die fout goed gemaakt en je verplichting voldaan. Ongetwijfeld heb je nog meer te doen. Je zult die ander bijstaan in zijn taak om, wat door zijn schuld ontstaan is, weerom in orde te brengen, bv. leed voor vrouw en kinderen, misschien financiële moeilijkheden voor verschillende personen door zakelijke verplichtingen ontstaan e.d. Hij zal dus (zelf) ook wel degelijk weer (zaken) voor zich goedmaken en u zult hem daarbij moeten helpen, evenzeer als u hem eens - zonder dit te willen, - hielp in moeilijkheden te komen. Maar wanneer u op aarde terugkeert, dan is deze onmiddellijke fase van verantwoording gedaan. U bent gekomen tot een steunen van mensen. Dit steunen van mensen ligt boven het zuiver stoffelijke vlak. Als zodanig zou uw reïncarnatie er dan een kunnen zijn van iemand, die priester of priesteres wordt, maar het zou ook kunnen zijn, dat u bv. bewust esoterisch gaat streven en dus in de geheimscholen doordringt en zo leert de Krachten, die de aarde ten goede voeren, door uw eigen streven te versterken.

Je kunt ook nog verder gaan. Het is ook mogelijk, dat men zo goed heeft geleefd, dat de fouten die men gemaakt heeft, niet in staat zijn een binnentreden in het hogere Licht onmogelijk te maken of te verhinderen. Het bewustzijn kan deze extra last dragen en toch het volkomen Licht aanvaarden. Dan ligt de verhouding enigszins anders. De stoffelijke verantwoording is nu nog evenzeer aanwezig als vroeger. De geestelijke verantwoording blijft evenzeer voortbestaan. Maar, gezien het feit dat ik op een hoger vlak leef, is voor mij niet meer het probleem (me) te beperken tot één persoon. Want de door mij veroorzaakte gebeurtenis - laten wij aannemen, dat het weer dezelfde is van het voorbeeld - heeft niet alleen één mens, maar de levens van een groot aantal mensen van het goede (weg)gevoerd. Ik zal dan trachten om in die groep goed te wekken uit het kwaad, dat eens ontstond. Wanneer ik die taak kan vervullen, ook al is het maar ten dele, dan is ook daarmee deze beleving voor mij afgesloten. Ga ik echter nog hoger, dan zie ik, hoe één kleine verandering de geschiedenis van een hele wereld enigszins wijzigt. Ik zal dan trachten om die wijziging te compenseren door wederom de kwade waarden ten goede te wenden.

Karma betekent dus zeker niet alleen maar dat je op aarde komt beladen met de lasten van je vorig bestaan. Het betekent, dat de vorming van je persoonlijkheid, zoals die vanuit het vorige leven door verschillende geestelijke belevingen heen plaats heeft gevonden, dit weerkaatst in het heden en daarbij automatisch a.h.w. zich zo weer inschakelt in het stoffelijk beleven, dat dit eigen bewustzijn met zijn verplichtingen en zijn eisen aan het leven volkomen wordt gereproduceerd in de materie.

Nu vloeit hieruit voort, dat een kosmische werking beginnen kan binnen één persoon; dat één persoon deze kosmische werking in totale ontwikkeling, tot het Goddelijke toe, met zich kan dragen en alle verantwoording daarvoor in zich voortdurend kent. Daardoor is het onmogelijk om de relaties uit te schakelen, die ontstaan zijn bv. gedurende een stoffelijk bestaan. Indien je in de stof eenmaal verantwoording op je hebt genomen en die verantwoording is niet geheel volledig te delgen - iets wat zelden voortkomt - dan zul je daardoor genoopt zijn voortdurend bezig te blijven met al, wat er aan mogelijke veranderingen voortvloeit uit die daad. Naarmate je hoger stijgt, wordt de persoonlijke schuld natuurlijk veel minder. Het persoonlijk verantwoordelijk zijn echter, door het gewekte bewustzijn, wordt groter.

Ik zou haast, wanneer het in uw ogen niet vermetel (gedurfd; Red.) is, een vergelijking willen gebruiken. Wanneer God een Schepping voortbrengt, bewust en wetend, dan is Hij door het feit, dat Hij scheidt, verantwoordelijk voor al hetgeen wat zich binnen die Schepping afspeelt. Zelfs wanneer Hij de mensen een vrije wil geeft, dan is dit nog een daad, die uit Hem voortkomt. Hij heeft dus a.h.w. de verantwoording om alles uiteindelijk ten goede te leiden. Dat klinkt in de oren van sommigen misschien als ketterij. Maar indien God Rechtvaardigheid is, dan zal Hij ook dit als rechtvaardig erkennen. Ook het als zodanig volledig volbrengen. Daar is Hij God voor.

Een mens groeit naar zijn God toe. Door vele sferen heen wordt hij zich veel meer van God bewust, maar gaat hij ook steeds meer beantwoorden aan het Wezen Gods. Dit houdt in, dat hij op dezelfde wijze als God de verantwoording draagt voor het totaal van Zijn Schepping, de mens

zijn verantwoording zal dragen voor een deel van de Schepping, waarin hijzelf werkzaam was. Dit is natuurlijk zuiver geestelijk, zolang een geest alleen maar geestelijk verder gaat en niet meer reïncarneert. Maar er kan ook een andere toestand bestaan.

Stel, dat u hier op aarde hebt geleefd en dat u – zoals heel vaak voorkomt - op een gegeven ogenblik geestelijk vastloopt. Er is een uitbreiding van bewustzijn nodig voor een verder gaan in de sferen, die u niet bereikbaar lijkt op geestelijke wijze. Of misschien is de wijze van benadering naar die andere sfeer voor u, op dit ogenblik voor u onaanvaardbaar, en prefereert u dus naar de stof terug te keren. Dan kunnen wij heel rustig stellen, dat u naar de stof terugkeert en alles meeneemt, wat u in de geestelijke wereld hebt verworven.

Voorbeeld: wanneer je in het duister hebt geleefd als gevolg van een stoffelijk leven en je bent moeizaam met veel hulp van anderen opgeklommen tot in het Licht, dan zul je niet reïncarneren als een duisterling. Integendeel. Het zal een Lichte geest zijn, die terugkeert, tot de wereld. Daarmede zal dus ook het leven bepaald worden door een Lichtend en niet door een duister bewustzijn.

Je bent in Zomerland gekomen en in de tweede periode daarvan, dus de periode met bewustzijn, begin je te werken op aarde. Je doet dit, niet alleen waar een persoonlijke binding aanwezig is, maar over het algemeen. Je probeert dus elke mens, waar mogelijk, zoveel mogelijk te helpen om te komen tot een groter bewustzijn, een groter innerlijke Kracht en Vrede, enz. Je gebruikt daarvoor alle middelen, die jou ten dienste staan. Dan zal die activiteit niet alleen betekenen, dat er op de wereld iets beter wordt, dank zij uw Kracht. Het betekent ook, dat u, dank zij hetgeen wat u doet op de wereld en de resultaten, die u daarvan beleeft, voor uzelf een weten en een ervaren opdoet, dat ver uitgaat boven hetgeen je stoffelijk in gelijke omstandigheden zou kunnen bereiken. Het resultaat is, dat uw eigen bewustzijn aanmerkelijk verandert en ook uw eigen instelling tegenover stoffelijke waarden een heel andere vorm aanneemt.

Bijvoorbeeld, er kan een wijziging van begeren plaats vinden, waarbij men overschakelt van bezit aan goederen op bezit aan vriendschap, genegenheid of naasteliefde. Er kan een overschakeling plaats vinden van een liefde voor het eigen "Ik", of voor bepaalde met het "Ik" gebonden personen, tot een liefde, die zoveel mogelijk de gehele mensheid omvat. U zult begrijpen, dat een dergelijke instelling op oorzaak en gevolg een haast overweldigende invloed heeft.

Als je (je) terugtrekt met een instelling van liefde t.o.v. de wereld in plaats van eigen-liefde, dan zul je komen in een wereld en daarbij niet jezelf afsluiten van anderen. Het resultaat is, dat eventuele stoffelijke gevolgen, die je ondergaat, niet meer beperkt blijven tot je eigen persoon, daar die..., ik zou zeggen, net als een ontbranding van kruit in een besloten ruimte haast explosief persoonlijkheid-vernietigend dreigen te werken, maar dat u eerder als een open vuur brandt, dus al uw Licht naar buiten uit kunt stralen. Het resultaat is dan, ook wanneer dan het lot - de Kracht van oorzaak en gevolg - in uw leven dergelijke explosieve factoren binnen brengt, dat het eenvoudig een flits is en het is voorbij. De vernietiging van het "Ik" is niet meer mogelijk. Daartegenover zullen alle grote en schoksgewijze optredende invloeden langzaam maar zeker versikkeren (afnemen: Red.) in de ruimte, terwijl je jezelf gelijk blijft en gesteund blijft door al wat je je in het heden hebt geschapen. Het is dus begrijpelijk, dat, wanneer je spreekt over karma (zoals sommigen wel eens doen) daarbij uit het oog verliezend, dat ook geestelijke normen en factoren voor het beleven en de wijze waarop je het leven doormaakt invloed heeft, die haast niet overschat kan worden.

Waar komen wij dan terecht? Wat is nu eigenlijk dan onze houding tegenover het leven, wanneer wij dit als waarheid aannemen? In de eerste plaats aan de invloeden, die uit het verleden tot mij komen, kan ik niets veranderen. Die situaties heb ik vroeger helpen scheppen, door mijn incarnatie heb ik deze tendens nog versterkt, ik heb het a.h.w. zelf gezocht; ik mag dus niet zeggen, dat ik die invloeden van buiten af nu verder als belangrijk ervaar. Integendeel. Ik wil toch een nieuwe kant uit? Ik wil een nieuwe bewustwording?

Dan moet ik in staat zijn om al wat mij in het leven overkomt als resultaat van niet onmiddellijk eigen handeling, daden, gedachten naast mij neer te leggen. Dit vraagt een grote zelfbeheersing en een zekere onverschilligheid. Het betekent verder, dat ik voor alle daden, die ik als gevolg van die toestanden zal moeten stellen, geen grote aandacht meer mag hebben, wanneer buiten mijn willen en weten om een bepaalde situatie zich realiseert, die anderen mee betreft in mijn lot; dan mag ik dit resultaat verwaarlozen, mits ik in mijzelf tracht om zowel voor het ego als voor de anderen, die beroerd zijn, die gevolgen op zichzelf te verminderen. Wij hoeven er niet een aansprakelijkheid voor te voelen. Ik mag mij niet belasten met een schuldbesef. Ik moet zorgen,

dat ik in het nu, het heden, zo goed en zo verantwoord mogelijk handel volgens wat ik thans weet, aan de hand van wat ik thans tot stand kan brengen, mij niet bekommerende over beperkingen van morgen of gisteren, mij niet afvragende hoe het verder zal gaan, of wat hieruit voor mij zal voortvloeien.

In de tweede plaats, dat geldt voor mensen misschien nog veel meer dan voor geesten: wij moeten voor alles trachten afstand te doen van het zelfbedrog. Dit is moeilijker dan het voorgaande. Wanneer wij veel meemaken, zullen wij onwillekeurig trachten onze eigen rol te accentueren of te miniseren naar gelang wij menen dat dit goed of kwaad is. Wij zullen trachten de eigen verantwoordelijkheid te vergroten achteraf, wanneer het blijkt, dat wij iets goeds hebben gedaan, terwijl wij diezelfde verantwoording trachten af te schuiven op anderen, wanneer blijkt, dat het mis loopt. Wij geloven daar heel vaak in.

Wanneer wij op aarde zijn, dan zijn wij er toch zo vast van overtuigd, dat wij het nu werkelijk goed doen en goed willen, dat wij maar al te vaak wanneer het mis gaat, zeggen: "Ja, daar moet dan wel een ander de schuld van zijn". Het is heel moeilijk om hier de ware toestand te realiseren. Dat kunnen wij haast niet. Wanneer wij op aarde leven en wij willen onszelf een karma bezorgen dat goed is, dan mogen wij ons niet bezig houden met de vraag van aansprakelijkheid; wanneer de feiten eenmaal bestaan, hoeven wij ons ook niet af te vragen, of wij de verdienste hebben of een ander. Wij moeten alleen steeds in de bestaande toestand het beste doen, niet voor onszelf slechts, maar voor alle anderen, die betrokken zijn in onze wereld en ons leven.

Het derde punt. Wanneer ik aan beide voorgaande condities tegemoet ben gekomen, dan zal ik mij moeten realiseren, dat zelfvorming een noodzakelijke factor is voor beheersing van het noodlot en de harmonische aanpassing van het "Ik" aan het totaal van de Schepping. Ik zal dus moeten trachten om mijzelf a.h.w. te begrenzen. Hierbij komt onwillekeurig het "Ken U Zelfen" enigszins mede naar voren, maar dat is hier toch niet het belangrijkste. Het belangrijkste is eerder, dat wij voortdurend meester zijn over onszelf en in dit meesterschap voortdurend ons aanpassen aan de door ons als meest harmonisch gevoelde waarden. Dit impliceert in veel gevallen, dat wij afstand zullen doen van bepaalde stoffelijke rechten, dat wij soms ook (aan) bepaalde z.g. stoffelijke verplichtingen zullen voorbij gaan, wanneer dit in onze geestelijke (vorming) noodzakelijk is.

De geestelijke vorming gaat voor alles. Wij zullen ons nooit laten leiden door plotselinge emoties. De emotie overspoelt, overstelpt je en brengt je op een pad van onredelijk beleven terecht, waarbij het niet meer mogelijk is om jezelf te overzien en als zodanig vorm en gestalte te geven aan een toekomst, die nog voor je ligt. Je zult dus de emotie moeten beheersen en voortdurend volgens beste weten en kennen, redelijk handelen. Dit redelijk handelen, mag niet afhankelijk zijn van genegenheid, afkeer, haat e.d. Het moet tegenover alle waarden volkomen gelijk zijn, zodat u uw geliefde huispoes met even veel respect en rechtvaardigheid behandelt als een spin, duizendpoot of slang die in uw woning is binnengedrongen.

U zult voortdurend overwegen: wat is hier goed, wat is hier noodzakelijk, wat is voor de mij omringende schepping het beste en daarnaar zult u handelen, niet anders. Nu volgt hieruit automatisch, dat ik om een zo goed mogelijk bewustzijn te verwerven, te allen tijde zal moeten trachten om in mijn eigen wereld zoveel mogelijk over die wereld te weten. Eerst uit mijn weten, in verdere fasen van bewustwording onwillekeurig aangevuld door geestelijk weten of intuïtie, kan ik tot een redelijk besluit komen. Wanneer ik niet weet, kan ik niet handelen op een verantwoorde en redelijke wijze. Dan ben ik dus overgeleverd aan Krachten, die ik niet ken. Het resultaat is, dat ik mij onbewust een deel van een karma vorm wat door mij niet begeerd zou zijn.

Heb ik voldaan aan deze waarden, dan komt de vraag van de overgang. Wanneer je overgaat, dan is hier in de eerste plaats weer nodig de beheersing en aanvaarding. Beheersing, omdat degene, die zich tijdens de overgang hetzij door sentimenten of vrezen of verlangens laat overweldigen, niet volledig vrij in de geestelijke wereld intreedt en dus door belemmeringen gebonden blijft; misschien zelfs met behulp van anderen om deze overwinnende, toch langere tijd zal moeten doorbrengen in schemerige gebieden, waarin niet de werkelijkheid onmiddellijk te realiseren is. Wij mogen ook niet beangstigd zijn, want onze angst betekent een afwijking van het redelijke en dus het uitschakelen van het bewustzijn.

Een wetend en beheerst overgaan is geen smart, maar een bewustwording, die aan innerlijke (ontwikkeling?) en ervaring bijna niet te overtreffen is, zeker niet m.i. op menselijk vlak. Ga je over, dan is het noodzakelijk, dat je hetzelfde proces in alle sferen voortdurend voor je zoekt,

daarbij strevende voor jezelf naar een steeds hoger bewustzijn en dus een hogere sfeer, maar gelijktijdig naar een groter besef over je werkelijke houding t.o.v. de wereld. Heb je dit bereikt, heb je dit tot stand gebracht, dan zal je op de duur begrijpen, hoe het heelal is opgebouwd in een volkomen harmonie, waarin je (je) eigen plaats nu bewust beleeft, een verstoffelijking of zelfs een verschijning op geestelijk terrein onnodig maakt en toch je wezen, in een volledig streven aangepast, mede deel kan blijven uitmaken van de Volmaaktheid.

Vrienden, ik hoop, dat ik duidelijk ben geweest en geef het woord over aan de volgende spreker, die voor u dan een onderwerp naar eigen keuze zal behandelen.

Goedenavond.

HET VERSCHIL TUSSEN CHRISTENDOM EN HUMANISME

Goedenavond vrienden.

Onderwerp naar uw eigen keuze. Welk onderwerp?

Voorstel: het verschil tussen christendom en humanisme.

Spreker: De verschillen tussen beide zijn m.i. zeer in het oog springend. Het christendom is en blijft in de eerste plaats gebaseerd op de Goddelijke Wil, de Goddelijke Wet en de Goddelijke Liefde. Het humanisme echter is in de eerste plaats gebaseerd op de realisatie van een perfecte menselijke verhouding, een perfect menselijk gedrag. Dit betekent, dat beide richtingen t.o.v. elkaar zeker een zeer groot onderscheid vertonen. Is het één gericht op een hiernamaals, dus op een kosmische wereld, die geen stoffelijke verwerkelijking meer behoeft, het ander is gericht op de wereld en de verhoudingen van die wereld zonder zich daarbij af te vragen, of dit geestelijke gevolgen heeft en zo ja, welke. Menig humanist zal m.i. (mij) die laatste zin kwalijk nemen. Ik kan het ongetwijfeld daar enigszins met (hem) meevoelen.

Humanisme kan een levensleer zijn, die geboren wordt bv. uit de belijding van het christendom. Immers het bevorderen van de naasteliefde, het met en voor elkaar streven, het verantwoording dragen voor alle broeders en zusters in de stof, is in beide een dwingende factor geworden. De humanist streeft voor de mensheid, omdat hij meent slechts zo werkelijk mens te kunnen zijn en een menswaardig bestaan voor anderen te bevorderen. De christen, uit een enigszins anders gezichtspunt en met een enigszins andere beweegreden, tracht hetzelfde te doen. Want hij tracht om voor allen datgene te creëren, wat hij voor zichzelf verlangt. Ja, meer: tracht te bevorderen, dat zijn eigen geestelijke waarden en eigen geestelijk Licht, in de stof uitgedrukt, voor anderen zowel stoffelijk als geestelijk toegankelijk zal zijn. De christen draagt de verantwoording, zowel geestelijk als stoffelijk, voor allen die niet christen zijn. Dit is de ware christelijke leer. Want zijnde de wetende, de ingewijde, heeft hij de taak zijn eigen Licht stoffelijk en geestelijk te verbreiden, zodat voor allen gelijkelijk Licht geboren wordt.

De humanist, wetend betreffende het menszijn, voelt zich aan dit menszijn verplicht het menselijke, het ideëel menselijke, te verwerklijken in alle mensen. Hij doet dit zoveel mogelijk daadwerkelijk en wel door onderrichting, dus het spreken tot de geest, en (het) stoffelijk helpen. Het werken voor anderen in zuiver materiële zin. Hierdoor realiseert hij voor hen een toestand, waarin zij werkelijk zijn naasten kunnen zijn, dus zijn gelijken.

De christen smeekt God voortdurend hulp af voor degenen, die Zijn hulp nodig hebben. Hij doet dit in een intense inzet van geestelijke krachten, om zo voor anderen Gods Genade te bewerkstelligen. De humanist zendt zijn gedachten uit door alle menselijk weten, door alle filosofie, door alle gedachtewereld, om zo te komen tot het begrip, dat bij anderen kan betekenen een nieuwe aera (tijdperk; Red.) van denken. Hij tracht zelfs door zijn eigen handelingen en daden in een beperkte kring een wezen te scheppen, maatschappelijk, dat alleen door zijn aanwezigheid anderen beïnvloedt. Mij dunkt, dit laatste is slechts de stoffelijke uitdrukking van het daarvoor genoemde. De humanist ziet het kwaad in van zelfzucht, want hij weet, dat de zelfzuchtigheid van de mens, het egoïsme van de mens, de grote rem is op elke ware en goede ontwikkeling van de maatschappij. Hij zal dus onzelfzuchtig trachten steun aan allen te geven, die die steun behoeven, zelfs indien dit voor hem zelf moeilijk en bezwaarlijk zou zijn. Zo zal hij zich bezig houden met het voeden van degenen, die hongerig zijn, met het troosten van degenen,

die lijden en die in gevangenissen vertoeven. Hij zal trachten, waar mogelijk, de mens te bevrijden van dwingende, maatschappelijke, of justitiële banden. Hij zal trachten om te allen tijde te leren aan hen, die niet weten. Wanneer wij het christendom bezien, dan merken wij ook, dat Jezus deze taken aan de christenen heeft opgelegd o.a. het bezoeken van zieken, het troosten van bedroeftigen, het voeden van hongerigen, het bevrijden van gevangenen, enz. Wederom een typische overeenstemming dus van gevolgde methoden.

Het verschil kan dus niet gelegen zijn in daadwerkelijk streven. In daadwerkelijk streven en betekenis voor de onmiddellijke mensheid mogen christendom en humanisme op één lijn worden gesteld. Het verschil ligt in de instelling. Deze heb ik zoëven al omschreven.

De christen met zijn vasthouden aan geestelijke waarden zou een goed humanist kunnen zijn, wanneer hij niet te zeer belemmerd werd door zijn gedachten aan het geestelijke Licht, dat voor hem het voornaamste is. Helaas, in dit geestelijk Licht ziet hij de ietwat verwrongen voorstelling van christendom, die hij in zichzelf draagt. Het resultaat is, dat er tussen humanist en christen vaak een geschil ontstaat juist omdat men (deze laatste) meent, dat geestelijke zorg niet vanuit mensen, slechts vanuit God gegeven mag worden, en voor zichzelf het monopolie opeist, omdat het eigen streven in de eerste plaats, en aan geloof aan God, en Gods Wetten, is geboren (gebonden?). Een christen doet krachtens zijn geloof bv. aan politiek. Want hij heeft een bepaald doel: de wereld geheel te richten op zijn eigen religieuze beschouwing met alle gevolgen van dien. De humanist zal dit veel moeilijker zoal (allemaal; Red.) doen. De humanist wil immers de mensheid geluk geven en hij kan dit niet doen door eenzijdige- of partijpolitiek te voeren, die inhoudt een kwetsen of onderdrukken van anderen.

Daarom lijkt mij het geheel het simpelst samen te vatten in de volgende zinnen: Het verschil tussen humanisme en christendom ligt in de bron waaruit eigen levensbeschouwing wordt getrokken. Zij is bij de humanisten niet bepaald, doch kan ook God zijn; is bij het christendom te allen tijde bepaald en wel tot een God met nauw omschreven geboden, wetten en functies. De overeenkomst ligt in het streven zowel van humanisme als van christendom om te komen tot een wereld, waarin de mens een menswaardig en harmonisch bestaan kan voeren.

Als noot zou ik hieraan toe willen voegen, dat gezien de eenzijdigheid, die in het christendom is gelegen, m.i. een christelijk humanisme een te grote beperking inhoudt. Ik meen te mogen stellen, dat voor een werkelijke beïnvloeding ten goede van de totale wereld een sociaal humanisme, dat geen religieuze stelling aanneemt als regerend of dwingend, de enige juiste oplossing zou zijn.

LINKSHANDIGHEID IN VERBAND MET OPVOEDING

Mijn tweede onderwerpje is: linkshandigheid in verband met opvoeding.

Linkshandigheid vloeit voort uit een omgekeerde ontwikkeling van de mens. D.w.z. dat, meestal door erfelijke speling, een deel van de hersenen sterker ontwikkeld is en dus de van daaruit gaande impulsen, voor het lichaam makkelijker te volgen zijn. In de eerste periode van het leven houdt dit in een ontwikkeling a.h.w. in spiegelbeeld handelen, leven, hanteren e.d. Het resultaat is, dat de linkshandige verkeerd in de wereld komt te staan.

Dit is niet te wijten aan zijn bekwaamheid, die even groot kan zijn als van een rechtshandige, maar hij staat in een wereld, die nu eenmaal op de rechtshandige is ingesteld. Dit impliceert, dat - met enkele uitzonderingen - alle gebruiksvoorwerpen, machines, automaten, al datgene wat men dus dagelijks nodig heeft, op rechts is ingesteld. Bij de opvoeding betekent dit, dat het linkshandige kind in een moeilijke wereld komt te staan, waar de hantering rechts van al hetgeen voor de rechtshandige is gemaakt, een noodzaak tot omstelling inhoudt en dus een moeilijkheid. Het houdt ook in, dat een toestaan van een linkshandig hanteren een grote moeilijkheid geeft, waar sommige apparaturen nu eenmaal links niet of slechts zeer moeilijk bedienbaar zijn.

Hieruit zouden vele conflicten kunnen ontstaan. Ik wil hier alleen wijzen op de moeilijkheid om linkshandig een gelijk, dus een rechts schrift te produceren. Het kind zal dus van het begin af aan moeten worden opgevoed tot het beide handen ongeveer gelijk kan gebruiken. Daar waar dit niet

ter zake doet laat men de linkshandigheid volledig toe, ja, gebruikt ze zelfs om hierdoor een grotere en snellere vaardigheid bij het kind te bevorderen. Doch waar het aan komt op functies, die in een rechtshandige wereld nu eenmaal te allen tijde rechts verricht moeten worden, tracht men het kind aan te wennen het rechterhandje evenzeer te gebruiken. Het gevolg zal zijn, dat langzaam maar zeker ook rechts een bekwaamheid ontstaat, die - zover het zuiver dierlijke functies betreft - betekent een groter vermogen dan de normale mens bezit.

Het feit dat men links en rechts bepaalde bewerkingen en handelingen uit kan voeren, ik denk hier natuurlijk ook aan schrijven, maar daarnaast het hanteren van gereedschappen, niet op een hand speciaal gebaseerd e.d., zal men met uitschakeling van een van de ledematen toch nog praktisch volwaardig werk kunnen leveren, wat voor een ander niet mogelijk is. Verder zal het feit, dat men met beide handen kan reageren, in veel gevallen de reactiesnelheid ten goede komen, ook wanneer de reacties meestal links zullen zijn.

Het lijkt mij uit den boze, zoals in het verleden helaas maar al te veel gebeurde, (het te beschouwen als een fout of ziekte en te trachten deze geheel te onderdrukken. Men moet leren om ze te gebruiken en zo de linkshandigheid in te voegen in een normaal sociaal bestel, waarbij echter de bijzondere vaardigheid ten nutte komt van degene die haar bezit en niet onderdrukt, een storing wordt, zowel fysiek als psychisch. En zo allerhande onaangename gevolgen met zich kan brengen.

Nu ga ik het medium vrij geven, opdat u met de pauze kunt beginnen. Goedenavond.

DE KRACHT DIE IN DE MENS SCHUILT

Goedenavond vrienden.

Ook op deze avond willen wij ons dan een ogenblik bezig houden met meer esoterische aspecten. Waar het eerste onderwerp voor sommigen misschien betrekkelijk zwaar was, zou ik nu gaarne wat eenvoudiger beelden met u behandelen. Daarom wil ik allereerst wijzen op de Kracht die in de mens zelf schuilt.

Wanneer wij leven, dan is in ons innerlijk een Krachtbron, zó groot, dat wij daaruit meer kunnen ontnemen dan alle centrales op de hele wereld op een ogenblik zouden kunnen afgeven of leveren. Men beseft dit meestal niet, omdat onze eigen Kracht zozeer verborgen is. Zij wordt door duizenden concepten geremd als maatschappelijke noodzaak, van menselijke beperking, en ook heel vaak door het onvermogen om deze Kracht in ons zelf te wekken.

Er bestaat daarover een aardig verhaal, een soort vergelijking, die al betrekkelijk oud is.

Er was eens een mens die kort nadat hij geboren was, getroffen werd door wat men tegenwoordig Engelse ziekte, rachitis noemt. Zo was hij zwak, tener en teer en kon hij zich niet voortbewegen zonder de hulp van krukken. Dit nu is voor een mens een ontzettend gebeuren. Zo besloot hij een weg te zoeken ter genezing. Hij trok naar bedevaartsoorden toe en bad intens, maar hij had geen vertrouwen genoeg. Zo werd hij niet genezen en daardoor ging hij meer verbitterd dan hij was gekomen huiswaarts. Hij besloot toen vele artsen te raadplegen. De een na de ander moest zeggen: "volgens onze wetenschap is hier niets aan te doen"; het was dan ook in de oude tijd. Toen kwam er een ogenblik, dat deze mens zei: "wanneer ergens op deze wereld een weg is, dan wil ik die vinden." Hij nam zijn kruk en ging de lange landwegen af, van Frankrijk naar het zuiden. Hij trok naar Indië en smeekte de heilige mannen aan de boorden van de Ganges om hem te helpen. Hij trok naar het noorden en consulteerde de grote wijzen van China en de beroemde geneesheren. Kortom, hij zwierf de gehele bekende wereld door.

Op zijn terugweg, in de buurt van de Kaukasus, trof hij een medereiziger, die hem een ogenblik ontlastte van zijn bagage. Eigenlijk vond hij dat nog niet eens zo prettig. "Want", zo dacht hij bij zichzelf, "is het niet genoeg, dat ik gebrekkig ben, moet hij daar de aandacht nog op vestigen?" De ander zei niets en ging naast hem voort. Toen vroeg hij hem: "Waarom loop jij eigenlijk met krukken?" "Dat kun je toch wel zien", antwoordde de man verbitterd. "Je ziet toch wel, dat mijn benen niet kunnen. Je ziet toch wel, dat ik helemaal geen mogelijkheid heb om zonder krukken verder te gaan?" De man naast hem, die een eenvoudige boer was, keek verbaasd naar hem en zei: "Maar je bent toch gezond? Je hebt toch gewone benen?" "Dat kan haast niet", zei de ander. "Ik ben van arts tot arts gegaan. Ik heb iedereen geconsulteerd en niemand heeft mij kunnen

helpen." De boer zei niets en toen zij gerust hadden, had hij de krukken weggenomen en een eind verder langs de weg geplaatst. "Zo", zei hij, "loop nu maar eens." Na duizenden betuigingen, dat hij het niet kon, stond eindelijk aarzelend en wankelend de gebrekkige op. Het liep tegen de avond. En u weet, in de bergen wordt het dan fel koud en gevaarlijk. Zie, hij liep, en toen hij eenmaal liep, nam de boer de krukken en liep voor hem uit. Zó boos was de gebrekkige daarover, over deze gevoelloosheid en spot, dat hij steeds harder begon te lopen, zodat de boer op een drafje moest gaan, uiteindelijk zelfs hijgend voor de gebrekkige uitliep.

Toen dat zo een tijd was doorgegaan en zij in de buurt van een van de kleine bergforten waren gekomen, waarin men in die buurten leeft, bleef de boer staan. Onmiddellijk begon de gebrekkige hem te overladen met verwijten. "Wat ben jij voor een gevoelloos mens? Mij, die niet kan, neem je de krukken weg!" "Kun je niet?" vroeg de boer. "Jij hebt daarnet ruim 15 km hard gelopen, zelfs zó hard, dat ik buiten adem ben." "Ja, maar je neemt toch een kreupele de krukken niet weg?" "Je was toch niet kreupel? Je dacht het alleen maar."

Toen pas realiseerde zich de gebrekkige, dat hij door zijn lange zoeken en tochten zichzelf had genezen. Want, of hij wilde of niet, die verslachte spieren had hij moeten bewegen. Hij was sterk geworden door de voortdurende buitenlucht. Sterker zelfs dan menig gewoon mens, maar hij wist het niet. Daarom had hij met krukken gelopen, verbitterd in een wereld, waarin hij blij rechtop had kunnen gaan. Een gezonde mens temidden van andere mensen.

Dit verhaaltje klinkt misschien een beetje vreemd. Geloof u mij, vrienden, dat is het zeker niet. Wanneer u leeft, dan spreekt u over esoterie, over Hoge Krachten en gaven, die u begeert; u hebt gezocht, elke keer weer. U hebt misschien duizend stellingen op hun waarde beproefd, vele honderden oefeningen gedaan, kortom, u hebt steeds weer - net als deze mens - gezocht naar een wijze, naar een arts, naar een wonder misschien, zonder u te realiseren, wat ondertussen met uzelf gebeurde. Daarom mag ik misschien, juist sprekende in de eerste plaats over de Krachten die in de mens leven, u hieraan herinneren. Menigeen gaat geestelijk en stoffelijk op krukken, omdat hij zich niet bewust is van zijn werkelijke toestand.

In iedere mens leeft Kracht en Licht. Meer Kracht en Licht dan deze wereld kent, of kennen kan. In elke mens leeft een ziel, waaruit de overvloed van Goddelijke Kracht door kan dringen tot in zijn wezen. Maar de mens aarzelt en weigert dit te aanvaarden en zegt, dat hij zo zwak is en zo onwetend en misschien zelfs, dat hij zo slecht is. Natuurlijk is dat dwaasheid. U kunt, indien u slechts geloven kunt in uw eigen gezondheid, geestelijk en stoffelijk. Er is geen scheiding tussen u en de anderen, die u bewondert.

Misschien bent u, zoals die ene mens die het altijd maar weer had over de apostelen. Hij leeft in uw eigen tijd en wanneer men hem sprak over het christendom dan zei hij: "Ach, hoe zou ik christen kunnen zijn? Die anderen, die apostelen, die bij Jezus waren dag in en dag uit, die hadden het goed. Die hoorden het woord van de Meester, die zagen Zijn wonderen. Voor hen was het gemakkelijk Hem te aanvaarden en te volgen. Maar wat moeten wij, die hier zitten in een wereld, die van christendom nog alleen naar een schijnvorming heeft overgehouden? Moet ik mij vastklampen aan een evangelie, waarvan je niet eens weet precies, door wie en waar het geschreven is?"

Zo ging deze mens over en ging door het Rijk van de Geest, zoekende naar een hemelpoort, of naar een hel, waarin hij vagelijk in zichzelf geloofde. Hij kwam aan de hemelpoort. Dat, wat je verwacht, bestaat in de Geest, omdat je eraan denkt. Daar stond de grote Petrus, die hem vroeg: "En heb je gedaan, wat de Meester jou heeft geleerd? Heb je geleefd volgens de geboden van God?" "Nee, want..." en hij begon het hele verhaal weer te vertellen. Toen begon die oude Petrus een beetje te lachen. Petrus, die, onder ons gezegd, een hogere Geest was, die onder deze gedaante probeerde deze mens van zijn waan te bevrijden.

"Zie een keer om en zie naar de wereld." Hij liet hem zien, hoe er mensen leven, die wel degelijk Jezus' leer in de praktijk brengen. Hij liet hem zien, hoe de ware leer van Jezus in veel verschillende vormen bewaard is gebleven. Hij liet hem zien, hoe er nog dagelijks wonderen gebeuren. Toen zei hij, en zijn stem klonk misschien een beetje treurig: "In de hemel kun je niet binnengaan, omdat je geen voleinding hebt kunnen bereiken, omdat je bewust blind was voor al het goede, en je bewust alles verwierp, wat leven was. Je bent er aan voorbij gegaan. Je hebt je geconcentreerd op het kwaad. Daarom leek de wereld je duister. Je benijdt de apostelen?"

De apostelen hadden minder getuigenissen dan jij. Je benijdde de eerste christenen? Zij hadden minder mogelijkheid om te leven als christenen en minder grondslag. Keer terug tot de wereld." De mens incarneerde opnieuw. Hij wist niet, hoeveel tijd er was heengegaan tussen zijn ogenblik

van geestelijk ontwaken en zijn insluimeren, dat gepaard ging met een stoffelijke geboorte. Toen leefde hij weer. Hij zag al het goede, wat er op de wereld is. Hij zag al het Licht, dat er nog steeds bestaat, ook wanneer er duister schijnt te zijn. Hij zag, hoe wonderlijk soms de wegen zijn van een Kosmische Kracht, die ingrijpt door de gewoonste middelen om het allerergste te vermijden en de mens toch nog de mogelijkheid te geven zich zijn menszijn waardig te tonen. Toen hij weer overging, was er geen hemelpoort, geen Petrus, maar er was Licht. Hij had het Licht leren kennen op de wereld, daarom kon hij het aanvaarden.

En daarin sprak hem een stem, die als zijn eigen was. "Dit is het geheim van de Schepping. Wanneer er duister is, is er Licht. Wie nu naar het Licht ziet, zal in het Licht opgaan. Wie het duister zoekt, zal zich verbergen in de duisternis, omdat het Licht hem tot leed wordt."

Hoeveel mensen, die zoeken naar geestelijke inhoud, zijn niet even dwaas. Deze mens begeerde te zijn een van de apostelen. Zij vragen voortdurend om een nog betere getuigenis, om een nog zuiverder weten, om een nog groter inzicht. En wanneer het hen getoond wordt, gaan zij er aan voorbij. Zij begeren in feite niet te aanvaarden. Zij willen zichzelf zijn, slechts hun eigen beeld van Licht in de wereld weerkaatst zien. Maar Gods Licht is niet het Licht van één wezen, het is het Licht van een Kosmische Harmonie, die zich openbaart. Het is daarom, dat dit Licht op de wereld zo vaak niet gezien wordt. U zoekt immers naar de innerlijke waarheid?

Zoek dan in de eerste plaats naar het Licht en ga aan het duister voorbij. Want Licht is de weg, die de mens moet gaan. Licht in tweeërlei betekenis. Licht, omdat het Goddelijk Licht in hem leeft en slechts daarin en daardoor een werkelijk bewustzijn kan ontwaken. Maar ook "licht", omdat altijd het Goddelijk Licht rond je is en zo de weg niet zwaar kan wezen, wanneer je maar ziet naar al het wonderschone, wat de Schepper je voortdurend als hulp en steun terzijde stelt.

Het leven is niet moeilijk, wanneer je de waarheid van een innerlijke Kracht beseft. De kracht, die in de eerste plaats ligt in ons vermogen om het Goddelijk Licht overal te erkennen, zelfs in zijn schamelheid van een stoffelijke openbaring, temidden van een overbevolkt land, van een te drukke maatschappij, van een voortdurend in krijgsangst gedompelde wereld. Licht en duister zullen altijd samen gaan. Zonder elkaar hebben zij geen aanschijn en wezen. Maar ons is de weg van het Licht gegeven. Het is onze taak om dat te zoeken.

Wanneer wij denken aan Licht en Kracht, vergeten wij heel vaak de Harmonie. Toch is Harmonie - esoterisch gezien - het meest belangrijke. Slechts wanneer je innerlijk, je eigen wezen, tot een éénklank wordt met de Goddelijke Kracht en het Goddelijk Licht, dan kun je werkelijk bestaan, dan kun je leren de waarheid van de dingen te doorgronden. Wanneer je die harmonie wilt winnen, kun je ze nooit afdwingen. Daarom een kleine vergelijking, die u duidelijk maakt, hoe men deze harmonie in zichzelf moet zoeken en vinden.

Er was eens een jonge mens die een viool kreeg. Een oude viool, die ergens gemaakt werd in het zuiden van Zwitserland door een meester, en die zong met volle klank. Maar die jonge man wilde er meer van beleven dan alleen maar de zoete klank van de beroering zonder meer. Hij wilde zijn ziel in tonen omzetten en de wereld ingooien, opdat zij zou terugkeren als een juichende symfonie. Zo zocht hij een orkest om in te spelen... Hij speelde met velen. Er was geen solist.

De rijke zang ging verloren in een gezamenlijk streven en pogen, waarin hij zich niet geheel aan kon passen. Men zei hem: "Hier is je plaats niet." Hij trok verder op de straten en speelde, om wat brood, voor de boeren. Een lichte dans, een dromerige, melodie. Het gaf hem geen vrede. Hij speelde met de kleine orkesten in de rookholen, waar de wereld zich vermaakt, een jachtige syncopische muziek. De mensen vonden het schoon, maar zijn ziel dreigde te sterven en hij ging verder. Eindelijk kwam hij in een kleine vallei, waarin alles rustig was en zoet.

Een bergbeek ruiste langzaam verder naar beneden. Bergen beschutten de groenheid van een wordende zomer voor de kilte van een noordelijke wind. Toen hij daar lag en hoorde hoe de insecten reeds zoemden, hoorde hoe de beek klaterde, de vogels zongen in het woud, greep hij zijn viool en speelde mee. Hij wist niet hoe, maar het was alsof hij een lied speelde van drijvende wolken, van velden, die gebaad worden in de zon en waar schaduw toch weer schaduw achtervolgt. De vogels zongen mee. De bergbeek onderstreepte met zijn geruis het ritme.

Toen was deze mens gelukkig. Hij liep verder en speelde op zijn viool, toen hij plotseling een tweede viool hoorde, die hem antwoord scheen te geven. Krachtiger en krachtiger kwam het antwoord, nu met vele stemmen. Voor het eerst in zijn leven kende hij een samenspel, dat hem volmaakt leek. Voor het eerst meende hij zich aan te kunnen passen aan het grote geheel van de Schepping. Eerst later, toen het lied verklonken was, begreep hij: hij had gespeeld voor de echo. De echo had geantwoord met zijn eigen wezen; zich aanpassend aan die echo, had hij zichzelf

geopenbaard, veelvuldig, tot het klonk door alle bergen heen. Toen wist hij voor het eerst, wat harmonie beteként. Niet zingen met je ziel alleen. Neen, het wil zeggen: zingen met de wereldziel, met je ziel daarin opgaan.

Die jongeman, die speelde op alle grote concertpodia van de hele wereld, is kort geleden aan onze wereld toegevoegd. Als hij speelde, werd het stil. Dan was het, alsof het hele orkest met de solist samensmolt tot beelden van vreemde schoonheid. Beelden van een grootse kracht, die verder ligt dan de wereld zelf. Niemand heeft geweten, wat zijn geheim was. Toch was het zo eenvoudig. Hij vond zichzelf in alle dingen. Daarom sprak hij in zichzelf in alle dingen. Zo weerkaatste hij iets van de oneindigheid, die hij in zijn ziel voelde.

Zijn lied is uitgegaan naar Hoge Sferen. Hij heeft het gehoord en begrepen en gemaakt tot een akkoord, dat meeklinkt in de Oneindigheid. Het is als een vage klank doorgedrongen tot in de duisternis. Velen, die ontvlucht waren in de modderige onzinnigheid van een verworpen Licht, ontwaakten, voelden iets van die schoonheid en klommen op een reeks van tonen naar een wereld van Licht. De viool ligt in andere handen. Velen vergeten reeds nu zijn naam op aarde. Maar krachtiger dan die viool zingt een ziel, die de Harmonie met de Oneindigheid heeft gevonden. Een ziel, die geleerd heeft, dat niet jezelf zijn, harmonie beteként, maar jezelf in de kern van je eigen wezen erkennen in alle dingen.

Wanneer u streeft - geestelijk of stoffelijk - moet u zoeken naar een weerklank van uw eigen wezen in de wereld. U moet a.h.w. leren te spelen met de echo, die de wereld u toewerpt, het beeld, dat zij u toont van uzelf. U moet leren dat in harmonie te brengen met uw ideaal en uw verlangen. U moet leren méér nog in overeenstemming te zijn met al de Lichtende gedachten, die een ogenblik in u kunnen oprijzen. U zult misschien niet spelen op een concertpodium. U zult op een andere wijze uw lot vervullen. Soms met een paar woorden op de juiste plaats, soms met een enkele handeling of daad, die in zijn harmonie de uitdrukking is van een Kracht, groter dan die van een mens. Dan zult u uit die Kracht, de ware esoterische Kracht geboren zien worden. Niet een verzonken zijn in jezelf, totdat de wereld niet meer is, maar een zo verzonken zijn in je zelf, dat de wereld tot je spreekt en dat daarin leeft de Kracht, waaruit je zelf bestaat.

Dat is het geheim, vrienden, van de Kosmische Harmonie. Zo het u duidelijk is geworden, zou ik u willen zeggen: zoek deze Harmonie, geloof aan de Kracht in uzelf en weet omtrent het Licht, dat rond u is. Dan zult u weten, wat de kern van alle dingen is. Vreugde van het volmaakte Zijn, de luister van een voltooide Tempel, waarin de Schepper Zelf, de grote Bouwheer, Zijn wezen heeft gesteld voor alle tijd, voor alle schepselen, als kenteken van Zijn Wezen voor Zich en voor al, wat Hem erkennen wil en uit Hem is geboren.

Goedenavond.

ENKELE SPREUKEN

Goedenavond vrienden.

Helaas heb ik lange tijd niet het genoegen gehad het woord tot uw licht en waar gezicht te mogen richten. Ook nu is, helaas, mij de tijd zeer kort bemeten. Maar misschien mag ik een kort ogenblik nog uw aandacht vragen voor enkele kleine en onbetekenende spreuken. Het zijn wijsheden, die niet alleen uit mijn eigen volk, maar in de gehele wereld geboren werden en die ik in beeld tracht te brengen, opdat u ze nog eens zult overdenken.

"De wind zal mij breken", sprak de boom. "Ik zal de boom breken", sprak de wind. "Ik ben de meester", zei de zon. De boom groeide, ondanks alle geweld.

Dit is een spreuk, die in sommige wouden van zuidelijk Azië gebruikt wordt. De zon is de meester. Het grote licht bepaalt, waar de wind gaat en hoe de boom zal groeien. Ook wanneer ieder anders er anders over denkt.

"Ik heb veel gezien", zei de oude vrouw". Zij meende, dat haar wijsheid de enige was. Dit nu was haar dwaasheid. Wie denkt, dat zijn eigen weten meer is dan dat van anderen, vergeet van anderen te leren, wat hij nog niet weet. Daarom gaat de betekenis van zijn weten immers verloren.

"Ik weeg het zilver, de schaal van het recht", sprak de rechter. Hij verwierf rijkdom en verloor zijn hoofd.

Wanneer de mens de waarden van het leven probeert af te meten aan de stoffelijke baten alleen, verliest hij daarmee het enige vermogen, dat voor hem waarde heeft: het werkelijk deelhebben aan het leven zelf.

De boer sprak: "Wanneer de Goden mij zegenen en de sprinkhanen mij niet plagen, zal ik een rijke oogst hebben." De stadsmens zei tot hem: "Ik koop uw oogst" en bood een lage prijs. De boer sloeg toe, want hij wist het. Moge de stadsmens in de Goden vertrouwen, de boer weet, waar de sprinkhanen zwermen.

Dit is eigenlijk een deel van een klein verhaal, maar het heeft ook zijn eigen betekenis. Wanneer u tracht u te begeven op het terrein, dat u niet kent, en meent wijzer te zijn dan zij, die daarop daadwerkelijk werkzaam zijn, zo zult gij ongetwijfeld de schade moeten ondergaan van hetgeen u verkeerdelijk hebt volbracht, verkeerdelijk op u hebt genomen.

Zoals de wijze eens sprak: "Wie grijpt naar de maan, staat niet meer op de aarde en zo betekent hij voor maan noch voor aarde iets. Wie in het niets staat, leeft niet meer."

Voor de mens op aarde lijkt mij het meest belangrijke, in vele opzichten althans, dat hij niet vergeet, wie en wat hij is. Dat hij niet vergeet uit te gaan vanuit zijn eigen weten en zich te baseren op zijn eigen mogelijkheden. Zo zijn er vele punten, die enigszins dwaas zijn in de ogen van een oosterling. Om enkele van deze dwaze punten voor u aan te stippen:

Hoe kan een celibatair priester oordelen over de merites van een huwelijk? Hoe kan een geleerde, die zich met atomen bezig houdt, spreken over de waarde van de filosofie? Hoe kan een arts, die zich met het lichaam bezig houdt, krachtens zijn beroep spreken over de ziel?

Dit is de ziekte van velen. Zij spreken over veel dingen en zwijgen slechts over dat, wat zij werkelijk weten. Mijn volk had hiervoor een zeer aardige uitdrukking:

"De tongen, die de waarheid spreken, spreken zelden." Wanneer men slechts op aarde waar zou spreken, zou er een grote stilte heersen...

Ik geloof, vrienden, dat het goed zou zijn om ook dit te onthouden:

"Wie spreekt zonder denken zal veel moeten denken om het gesprokene enigszins in waarde te doen afnemen."

Op deze wereld wordt te veel gesproken. Niet alleen door de groten maar ook door de kleinen. In de veelheid van hun spreken verliezen zij het enige, wat waarde heeft: hun eigen kracht tot doen. Men zegt bij ons:

Eén daad is meer waard dan duizend woorden. Een daad, die bewust wordt uitgevoerd is meer waard dan duizend leerstellingen. Niet hij, die spreekt, niet hij, die weet, doch hij, die uit zijn weten handelt, is het ware zout der aarde, het ware Licht van de wereld.

Moge dan ook Jezus gezegd hebben:

"Ziet de leliën des velds. Zij spinnen niet, zij zaaien niet en toch zijn zij beter gekleed dan Salomo in al zijn heerlijkheid", zo heeft Hij m.i. daarmee slechts willen zeggen:

"Slechts dat, wat uit God groeit, is groter dan dat, wat zelf moet streven". Misschien had men er beter aan toe kunnen voegen:

"Doch wie weet omtrent zijn onvolmaaktheid en niet de grote Krachten wil aanvaarden in plaats van zijn bescheidene (kracht), zorg voor zichzelf."

Nu nog een kleine variatie op moderne termen. Daarvoor ben ik in de leer gegaan bij onze zeer welbespraakte en ongetwijfeld zeer gevatte vriend Henri.

Laat hij, die belasting betaalt, tevreden zijn, want hij heeft in ieder geval de middelen om te betalen gehad...

Laat hij, die lijdt, dankbaar zijn, want wie lijden kent als zodanig, moet vreugde gekend hebben...

Laat hij, die ziek is, dankbaar zijn, want hij weet, wat gezondheid is... Laat wie gezond is, achten hij die ziek is, wetend, dat hijzelf niet sterker of beter is. Dit geldt zowel voor stof als geest.

Dan de term, die ik volledig van Henri overneem, die mij treft als een uitdrukking van prima westerse filosofie:

"Als je in een auto rijdt, moet je niet klagen, dat je autobelasting moet betalen." Wie de mogelijkheid is gegeven stoffelijk of geestelijk vooruit te komen, - beter dan anderen - , mag zich er niet over beklagen, dat een dergelijke weg ook lasten met zich brengt.

Dan, vrienden, het is misschien erg onverdraagzaam van mij om dit hier voor de Orde der Verdraagzamen te citeren, maar ook treffend in zijn waarheid:

Zij, die spreken over verdraagzaamheid, vergeten soms, dat door zelfbeheersing de verdraagzaamheid in het "Ik" bevorderd wordt en het schijnbare nadeel in een groot voordeel kan overgaan.

Met deze kleine spreuken heb ik u alleen te kennen willen geven, dat ik in komende dagen, met wat langere tijd misschien, met meer eigen beschouwingen weer hoop uw gast te mogen zijn. Vergun mij thans om afscheid van u te mogen nemen, om u toe te wensen, al is de tijd dan ook wat oud geworden, een zeer goed en gelukkig Nieuwjaar, zo rood, dat de vreugde voor u het altijd zal kentekenen, door alle belevingen heen, als het jaar waarin het Licht van een ziel ook het uwe werd. Goedenavond.

HET SCHONE WOORD

INZICHT

Ik heb heel de wereld gezien,
ben heel het Al doorreisd,
Ik heb zelfs sterrenpracht ....
en licht mij afgeprijsd en gezegd;
"Dit is het bestaan .

Ik kon het ware zijn niet vinden.
Ik moest in het leven verder gaan,
tot eindelijk mij brak de waan.
Ik vond: ziet, het Licht van eigen ziel
en sterrenlicht zij zijn gelijk.
Want alles is en alles blijft.
Des Heren Koninkrijk.

BLIJDSCHAP

Een Bron, die mij welt in het hart.
Een Licht, dat mij draagt door de lucht,
totdat ik over de wereld zweef,
als een vogel in torenende vlucht.

Een wereld, die draagt een hemel zo blauw,
een weten, dat wordt tot een lach,
zodat mij blijft als hemels feit,
Het bestaan door lachtende dag.

Blijdschap om leven,
blijdschap om zijn,
blijdschap, die wordt tot een dank
aan Hem, Die het leven gegeven heeft,
waarin mij de vreugde,
de blijdschap, eerst leeft.